

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

กรณีไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ระหว่าง	คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า	ผู้กล่าวหา
	บริษัท ค.	คู่กรณีที่ ๑
	นาย ว.	คู่กรณีที่ ๒

ข้อร้องเรียน

ความปรากฏแก่สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าว่าบริษัท อ. อนุมัติให้คู่กรณีที่ ๑ ซึ่งเป็นบริษัทย่อยเข้าลงทุนในหุ้นของบริษัท ห. ในสัดส่วนร้อยละ ๖๕ และแจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ห. เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ อันเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง และคู่กรณีที่ ๑ มีหน้าที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการแสวงหาพยานหลักฐานของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ารับฟังได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ จดทะเบียนนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ จึงไม่มีรายได้ในปี ๒๕๖๑ ที่ผ่านมา โดยมีบริษัท อ. ถือหุ้นของคู่กรณีที่ ๑ ร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งมีรายได้ในปี ๒๕๖๑ เกินหนึ่งพันล้านบาท และเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ บริษัท อ. มีหนังสือถึงตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง แจ้งความคืบหน้าการลงทุนในบริษัท ห. ว่าการเพิ่มทุนของบริษัทย่อยและการเข้าลงทุนในกิจการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว โดยได้แจ้งเปลี่ยนแปลงรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ห. ในบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น (แบบ บอจ.๕) ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ประเด็นวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัย ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. ในกรณีที่วินิจฉัยว่าการกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดแล้ว มีบุคคลที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

/คำวินิจฉัย...

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาเป็นประการแรก คือ การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ เป็นหน่วยธุรกิจเดียวกัน (Single Economic Entity) กับบริษัท อ. ตามความในข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นผู้ประกอบการในตลาดเดียวกันกับ บริษัท ห. คือ ตลาดการบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร ตามหมวดธุรกิจ ๕๖๑๐๑ การบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ทั้งนี้ เมื่อคู่กรณีที่ ๑ กับบริษัท อ. เป็นหน่วยธุรกิจเดียวกันและมีรายได้รวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ดังนั้น การรวมธุรกิจระหว่างคู่กรณีที่ ๑ และบริษัท ห. จึงเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามความในข้อ ๓ นิยามคำว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง” ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงเป็นหน้าที่ของคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท ห. ในการแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่รวมธุรกิจ คือ ภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ตามข้อ ๔ ของประกาศดังกล่าว แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคู่กรณีที่ ๑ แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งล่วงเลยระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

พิเคราะห์แล้ว เห็นว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อมา คือ ในกรณีทีวินิจฉัยว่าการกระทำของบริษัท ค. คู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดแล้ว มีบุคคลที่ต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยที่มาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษปรับทางปกครองเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่ทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลซึ่งจะต้องร่วมรับผิดชอบกับนิติบุคคลจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ทั้งตามข้อกฎหมายและตามข้อเท็จจริงประกอบกัน ไม่ใช่การร่วมรับผิดชอบกับนิติบุคคลอย่างเด็ดขาดเพียงเพราะสถานะกรรมการหรือผู้จัดการที่ตนดำรงอยู่เท่านั้น และเห็นว่ามาตรา ๘๔ ไม่ใช่ความผิดที่กำหนดคุณสมบัติของผู้กระทำที่กำหนดไว้โดยเฉพาะว่าผู้กระทำจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษ คือ เป็นกรรมการหรือผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลอย่างผู้แทนนิติบุคคล แต่ยังหมายรวมถึงผู้ได้รับมอบหมายหรือมอบอำนาจให้ทำการแทนนิติบุคคลด้วย เนื่องจากนิติบุคคลไม่มีตัวตนเช่นอย่างบุคคลธรรมดา การแสดงเจตนาเพื่อทำการในเรื่องใด ๆ จำต้องมีผู้แทนหรือตัวแทนนิติบุคคลเป็นผู้กระทำการแทน โดยความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล ซึ่งเมื่อบุคคลใดได้รับ

มอบหมายได้แสดงความประสงค์และกระทำการแทนนิติบุคคลแล้ว ย่อมผูกพันนิติบุคคลให้ต้องรับผิดชอบ ต่อการกระทำตามความประสงค์ที่ผู้แทนหรือตัวแทนนิติบุคคลได้แสดงออกไปแทนนิติบุคคล และถือว่ากระทำการ ของผู้แทนหรือตัวแทนนิติบุคคลที่ได้กระทำภายในขอบอำนาจหน้าที่ของนิติบุคคล ตลอดจนอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบของผู้แทนหรือตัวแทน เป็นเสมือนการกระทำของนิติบุคคลเสมอ ดังนั้น หากมีการกระทำผิดกฎหมาย นิติบุคคลย่อมต้องได้รับโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการกระทำนั้น ต้องรับผิดชอบ ในผลแห่งการกระทำอันเป็นความผิดนั้นด้วย

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ากรรมการทั้ง ๕ คน ของคู่กรณีที่ ๑ ไม่ได้มีบทบาทหน้าที่ตามข้อเท็จจริง ในการกำหนดรายละเอียดการดำเนินการ เพียงแต่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายให้ผู้เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติ จึงไม่ต้องรับผิดชอบร่วมกับนิติบุคคลเป็นการส่วนตัวตามมาตรา ๘๔ แต่ในส่วนของคู่กรณีที่ ๒ ซึ่งเป็น ผู้รับผิดชอบโครงการและดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อหุ้นในบริษัท ห. เป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้กระทำการ แทนนิติบุคคลในการดังกล่าว แม้จะไม่ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทของคู่กรณีที่ ๑ แต่ก็เป็นตัวแทนซึ่งได้รับ มอบหมายจากผู้แทนนิติบุคคล จึงเป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลตามความในมาตรา ๘๔ และเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ตามข้อเท็จจริงที่ต้องสั่งการและกำกับดูแลผู้ปฏิบัติงานให้แจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้ถูกต้องตามกฎหมาย นโยบายของบริษัทและกรรมการ แต่คู่กรณีที่ ๒ หาได้ดำเนินการไม่ กลับละเว้นไม่สั่งการจนเป็นเหตุให้คู่กรณีที่ ๑ กระทำความผิด จึงต้องร่วมรับผิดชอบกับบริษัท ค. คู่กรณีที่ ๑ ด้วย แม้จะอ้างว่าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือละเว้นไม่สั่งการ เนื่องจากเป็นการเชื่อ โดยสุจริตว่าตนไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายก็ตาม ซึ่งเป็นการอ้างว่าตนสำคัญผิดในข้อกฎหมาย โดยในความเป็นจริง อาจเกิดจากความไม่รู้กฎหมายหรืออาจเกิดจากการตีความกฎหมายผิดได้ แต่ในทางกฎหมายนั้น ไม่อาจยกขึ้น มาอ้างเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นจากความรับผิดได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๒ เป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล คู่กรณีที่ ๑ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการซื้อหุ้นในบริษัท ห. จึงมีหน้าที่ต้องสั่งการและกำกับดูแลผู้ปฏิบัติงาน ให้แจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าให้ถูกต้องตามกฎหมาย นโยบายของบริษัทและ กรรมการ แต่กลับละเว้นไม่สั่งการจนเป็นเหตุให้คู่กรณีที่ ๑ กระทำความผิด คู่กรณีที่ ๒ จึงต้องรับโทษตามที่ บัญญัติไว้สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์ว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิด ฐานไม่แจ้งผลการรวมธุรกิจภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ และคู่กรณีที่ ๒ ต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดดังกล่าวด้วย ตามมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกรรมการเสียงข้างมากเห็นควรกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่คู่กรณีที่ ๑ เป็นจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๓ (๓๐ วัน) รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๕๐,๐๐๐ บาท และกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่คู่กรณีที่ ๒ เป็นจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกในอัตรา ๕,๐๐๐ บาทต่อวัน ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๓ (๓๐ วัน) รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๒๕๐,๐๐๐ บาท

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓